NOVARA
CONSULTING GROUP

This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/07/12/structural-conflicts-of-interest-in-the-sign-language-ai-ecosystem-the-governance-independence-problem/.

Isku-dhaca Xiisadaha Maamulka ee Nidaamka AI-ga Luqadda Calaamadaha: Dhibaatada Madax-bannaanida Maamulka

Heather Grizzle · July 12, 2026

Who governs sign language AI, and how independent are they from those who sell it? The structural conflict-of-interest problem in the ecosystem.

Waxyaabaha ku jira

1. Dhibaatada Qaab-dhismeedka, oo Tusaale ah
2. Maamulka iyo Horumarinta Suuqa oo ah Shuqullo Kala Duwan
3. Daryeelka Caafimaadku waa Kiis Xadka ah
4. Qaabab Ku Soo Noqnoqda Maamulka Tignoolajiyada
5. Dhibaato Nidaam oo U baahan Xalal Qaab-dhismeed

Doodaha dadweynaha ee ku saabsan cilmiga aqoonta macmalka ah (AI) ee luuqadda dhagoolka waa, marka la eego dusha sare, dood ku saabsan tignoolajiyada. Kuwa taageera waxay xoojiyaan jidadka horumarinta. Dadka naqdiya waxay tirtiraan khataraha. Cilmi-baarayaashu waxay su′aal ka keenaan cabbiraha saxnaanta. Ganacsatadu waxay khariiddaan fursadaha suuqa. Si kastaba ha noqotee, hoosta hadalka farsamaysan ee wadahadalladan waxaa ku jira su′aal aasaasi ah oo aad loo yareeyay baaritaanka: ma go′aan sameysan yihiin qaab-dhismeedyada hay′adeed ee mas′uul ka ah maamulka AI-ga luuqadda dhagoolka in ay ilaaliyaan madax-bannaani ku filan oo ka soo horjeedda qaab-dhismeedyada ganacsi ee mas′uul ka ah suuqgeynta.

Tani ma aha su′aal ku saabsan hay′ad kaliya. Waa su′aal ku saabsan qaab-dhismeedka nidaamka (ecosystem).

Dhibaatada Qaab-dhismeedka, oo Tusaale ah

Signapse waxay bixisaa kiis falanqayn oo faa′iido leh, ma aha sababtoo ah shirkaddu wax xadgudub ah ma matasho, laakiin waxay matashaa muuqaal. Iyada oo ah mid ka mid ah dhaqdhaqaaqyada ugu caansan ee bannaanka AI-ga luuqadda dhagoolka, Signapse waxay muujinaysaa si cad in xaduudka u dhaxeeya ka qaybgalka maamulka, la-xiriirka bulshada, iskaashiga warshadaha, iyo shaqaaleynta ganacsiga ay noqon karaan kuwo qaab-dhismeed ahaan adag in la kala saaro.

Sannadihii dambe, hoggaanka Signapse waxay sii wateen joogitaan dadweyne oo joogto ah oo ku saabsan wadahadallada la xiriira heerarka gaadhitaanka, siyaasadda gaadhista luuqadda, iyo mustaqbalka hay′adeed ee tignoolajiyada isgaarsiinta. Isla mar ahaantaana, hay′addu waxay wadatay ajandeeyo ganacsi oo firfircoon: ballaarinta iskaashiyada, raadinta heshiisyada shaqaaleynta, iyo dhigidda tignoolajiyada calaamadaynta ee AI-ga qaybaha kala duwan sida adeegyada dawladda, kaabayaasha macluumaadka dadweynaha, iyo daryeelka caafimaadka. Labadaba, marka gooni loo eego, uma baahna baaritaan. Shirkadaha waxaa laga rabaa inay raadiyaan koritaanka suuqa. Maamulayaashu waxaa laga rabaa inay wax ku darsadaan aqoontooda wadahadallada xirfadeed iyo siyaasadeed. Warshaduhu ma horumari karto muuqaal la′aan, oo bannaanuhu ma horumari karto iskaashi qaybo ka mid ah la′aan.

Dhibaatada falanqaynta waxay soo baxdaa marka labada dhaqdhaqaaq ay isla mar ahaantood ka shaqeeyaan nidaam hay′adeed oo la wadaago, iyo marka hababka kala saarista labadan ay maqan yihiin ama aan si buuxda loo horumarin.

Maamulka iyo Horumarinta Suuqa oo ah Shuqullo Kala Duwan

Walaaca la xiriira ma aha isjoogitaanka danaha ganacsiga iyo danaha maamulka gudaha bannaan la wadaago. Isjoogitaankan waa, ilaa xad, mid qaab-dhismeed ahaan aan looga fogaan karin qaybaha tignoolajiyada soo baxaya. Walaacu waa isku-darka danahan, iyo xaaladaha hay′adeed ee ay isku-darkaasi ku caadi noqoto.

Maamulka iyo horumarinta suuqu waxay u adeegaan ujeedooyin aad ugu kala duwan. Maamulku wuxuu jiraa si uu u ilaaliyo danta dadweynaha. Wuxuu su′aal ka dhigaa in

tignoolajiyaddu tahay mid la shaqaaleeyo, xaaladaha shaqaaleynta ku habboon tahay, iyo ilaalinta lagama maarmaanka ah ee la dejin karo ka hor shaqaaleynta. Horumarinta suuqu waxay jirtaa si ay u ballaariso qaadashada. Waxay dhistaa xiriirro, waxay abuurtaa kalsooni hay'adeed, waxayna abuurtaa jidad loo maro hirgelinta. Labada shuqul waxay isla wadaagi karaan warshad la wadaago. Si kastaba ha noqotee, ma noqon karaan kuwo la isu qiyaaso, mana ahayn in la ogolaado inay iska bedelaan.

Marka golayaasha la-taliyeyaasha, hindisayaasha la-xiriirka bulshada, wadahadallada heerarka, iyo forumada maamulka ay ka kooban yihiin ka qaybgalayaal leh danaha maaliyadeed ee toos ah ee tignoolajiyada la baarayo, waxaa soo baxaya su'aal aasaasi ah oo naqshadeynta hay'adeed ah. Xagee ku dhammaanaysaa kormeerka madax-bannaan, xageese bilaabmaysaa beerashada suuqa? Kan aad muhiim u ah, sidee ayay hay'adaha dadweynaha, bulshooyinka Deaf, iyo sameeyayaasha siyaasadda ugu ogaan karaan kala duwanaanshahan iyaga oo dibadda ka fiirinaya?

Haddii hay'ad ay ka caawiso qaabaynta dhulka qaanuunka iyo siyaasadda ku wareegsan AI-ga luuqadda dhagoolka, isla markaana ay haysato danta ganacsi ee ballaarinta dhulkaas, daahfurnaanta ma aha kaliya edeb xirfadeed. Waa shuruud qaab-dhismeed oo lagama maarmaan u ah maamul sharci ah.

Daahfurnaanta ma aha kaliya edeb xirfadeed. Waa shuruud qaab-dhismeed oo lagama maarmaan u ah maamul sharci ah.

Daryeelka Caafimaadku waa Kiis Xadka ah

Khataraha maamulku aad ayay u kordhaan marka daryeelka caafimaadku uu soo galo wadahadalka shaqaaleynta. Waraaqaha dadweynaha ee la xiriira tignoolajiyada calaamadaynta ee AI ayaa si isa soo taraysa u aqoonsanaya daryeelka caafimaadka inuu yahay suuq mudnaan leh. Habsocodkan wuxuu u baahan yahay baaritaan taxaddar leh, sababtoo ah daryeelka caafimaadku uma eka qaybaha kale ee shaqaaleynta.

Daryeelka caafimaadku wuxuu ka kooban yahay hababka ogolaanshaha la ogaado, isgaarsiinta baaritaanka cudurka, tilmaamaha daaweynta, adeegyada dhimirka,

dawada degdegga ah, iyo wadahadallada cimrigii ugu dambeeyay. Khaladaadka isgaarsiinta ee jawiyadan waxay wataan natiijooyin ka baaqsan sii-hoosaysiinta adeegga. Waxay saameyn karaan baaritaanka cudurka, waxay bedeli karaan jidadka daaweynta, waxay khalkhal galin karaan madax-bannaanida bukaanka, iyo, xaaladaha degdegga ah, waxay go′aamin karaan natiijooyinka nolol-baadhista. Marka tignoolajiyada gaadhitaanka la dhigo goobaha daryeelka caafimaadka, heerka maamulka lagu dabaqayo waa mid noocyada ahaan ka sarreeya kan maamula shaqaaleynta ganacsi ee caadiga ah.

Mabda′a isku midka ah ayaa khuseeya, iyadoo la kala saarayo xaaladda ku habboon, dacwadaha sharciga, isgaarsiinta badbaadada dadweynaha, adeegyada waxbarashada, hababka shaqaaleynta, iyo maamulka dheefaha dawliga ah. Kuwani maahan oo kaliya qaybo suuq. Waa jawiyo ay ku kulmaan gaadhista luuqadda, xuquuqda madaniga ah, iyo kalsoonida dadweynaha. Go′aannada shaqaaleynta goobahan lama fadhiisiyo kaliya awoodda la muujiyay. Waa in lagu wado qiimaynta madax-bannaan, adkaysiga leh, ee diyaarnimada hay′adeed, qaab-dhismeedka khatarta, iyo qaab-dhismeedyada xisaabtanka.

Qaabab Ku Soo Noqnoqda Maamulka Tignoolajiyada

Caqabadda qaab-dhismeed ee lagu tusaale yeelay nidaamka AI-ga luuqadda dhagoolka maaha mid cusub. Waxay ku soo noqnoqotaa si joogto ah taariikhda maamulka tignoolajiyada soo baxaya.

Hay′adaha dhisaya tignoolajiyad waxay had iyo jeer horumariyaan aqoonta ugu qoto dheer ee sharaxaadda. Hay′adaha leh aqoonta sharaxaadda ugu qoto dheer waxay inta badan helaan saameyn aan la simneyn oo qaabeeya faham dadweynaha, wadahadallada siyaasadda, iyo qaab-dhismeedyada sharciga. Waqti ka dib, kala-soocidda u dhaxaysa qiimeynta farsamada ee madax-bannaan iyo u doodidda warshadaha ayaa ku adkaata indha-indheeyayaasha dibadda si kalsooni leh in la aqoonsado. Qaabkan ayaa ka muuqday maamulka goobaha bulshada ee dijitaalka ah, shaqaaleynta aqoonsiga wejiga, sharciyada asturnaanta dijitaalka, kormeerka go′aan-qaadashada algorithm-ka, iyo maamulka nidaamyada AI ee soo saara. Waxaa jira aasaas yar oo la filayo in AI-ga luuqadda dhagoolku uu qaab-dhismeed ahaan ka madax-bannaanaado cadaadisyadaas hay′adeed oo isku mid ah.

Bannaanku wuxuu ku jiraa marxalad aan ku filnayn in laga fogaado inuu wajaho dhaqdhaqaaqyadan. Maalgashigu wuu sii dhaqaaqayaa. Iskaashiyada hay′adaha ayaa

sii kordhaya. Xiisaha iibsiga dawladda iyo caafimaadku wuu sii kordhayaa. Xamaasadda ganacsigu horeyba u dhisan tahay. Su'aasha ugu deg-degga ah waa inay kaabaha maamulku ku horumarayaan xawaare isku dheelitiran.

Dhibaato Nidaam oo U baahan Xalal Qaab-dhismeed

Su'aasha ay soo saartay baaritaanka booska Signapse ee ku dhex jira nidaamka AI-ga luuqadda dhagoolka ugu dambeyntii maaha su'aal ku saabsan Signapse. Maaha su'aal ku saabsan in shirkaddu ay tartami, hal-abuuri, ama ka qaybqaadato wadahadalka xirfadeed. Waa su'aal ku saabsan in nidaamka AI-ga luuqadda dhagoolku uu dhisay hababka maamul oo leh madax-bannaani ku filan oo ka madax-bannaan danaha ganacsiga si ay u fuliyaan shaqadooda loogu talagalay.

Marka hababkaasi ay yihiin kuwo daciif ah, maqan, ama qaab-dhismeed ahaan aan cad, kalsoonida dadweynaha waxay ku noqotaa ku tiirsanaanta ballanqaadyada shakhsiyeed. Taariikhdu waxay bixisaa dhiirigelin xaddidan oo ku saabsan waarista habaynkaas.

Bulshada Deaf-ku waxay mudan tahay wax ka badan ballanqaadyo. Waxay mudan tahay qaab-dhismeedyo maamul oo madax-bannaanidoodu tahay mid qaab-dhismeed ahaan cad, hay'ad ahaan lagu qasbi karo, oo aan ku xirnayn niyad-wanaagga hay'adaha la maamulayo.

Taasi maaha dhibaato ay shirkad kaliya xallin karto. Waa dhibaato nidaam.

Dhibaatooyinka nidaamkuna waa waxa hay'adaha maamulku ay u jiraan si ay uga hadlaan.

> **TIPS**
>
> Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

SUPPORT NCG

NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG's independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Sida loo tixraaco

Grizzle, H. M. (2026, July 12). Isku-dhaca Xiisadaha Maamulka ee Nidaamka AI-ga Luqadda Calaamadaha: Dhibaatada Madax-bannaanida Maamulka. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/so/2026/07/12/structural-conflicts-of-interest-in-the-sign-language-ai-ecosystem-the-governance-independence-problem/